Yasalarla ?htilafa Dü?en Çocuk ve Ergenler için Ara?t?rma ve De?erlendirme Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yasalarla ?htilafa Dü?en Çocuk ve Ergenler için Ara?t?rma ve De?erlendirme Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32906

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yasalarla ?htilafa Dü?en Çocuk ve Ergenler için Ara?t?rma ve De?erlendirme Formu, yasa ile sorun ya?ayan ergenlerin sahip oldu?u **risk ve gereksinmelerin** sistematik bir ?ekilde de?erlendirilmesi amac?yla geli?tirilmi? bir ölçektir. Bu araç, özellikle adli psikiyatri ve sosyal hizmet alanlar?nda, yarg?lanan veya denetimli serbestlik alt?nda bulunan gençlerin ihtiyaç duydu?u müdahale türlerini belirlemek için tasarlanm??t?r. Ölçek, ergenlerin **suç i?leme e?ilimi**, ruh sa?l??? sorunlar? ve sosyoekonomik zorluklar gibi kritik alanlardaki durumlar?n? kapsaml? bir ?ekilde incelemektedir.

Ölçe?in geli?tirilmesi ve standardizasyon süreci 2011 y?l?nda tamamlanm??t?r. Toplamda 10 maddeden olu?an bu form, **Ruh Sa?l???**, Yoksulluk ve Kriminalite olmak üzere üç ana alt boyutta ergenlerin durumunu analiz ederek, onlara yönelik bireyselle?tirilmi? iyile?tirme ve rehabilitasyon programlar?n?n olu?turulmas?na zemin haz?rlar.

Anahtar Kelimeler

Ergen, **yasayla ihtilaf**, risk de?erlendirmesi, gereksinim analizi, adli psikoloji, ruh sa?l???, kriminalite, yoksulluk, standardizasyon.

Yazarlar

Kültegin Ögel, Gül?ah Karaday?, Gülbin ?enyuva, Esin Topsakal-Özdemir.

Amaç

Bu formun temel amac?, **yasayla ihtilafa dü?en çocuk ve ergenlerin** bireysel risk düzeylerini ve özel gereksinimlerini bilimsel yöntemlerle saptamakt?r. Bu de?erlendirme, gençlerin gelecekteki suç riskini azaltmaya yönelik etkili müdahalelerin ve rehabilitasyon programlar?n?n planlanmas?nda kritik öneme sahiptir.

Ölçek, yaln?zca suç davran??? geçmi?ini de?il, ayn? zamanda bu davran??lar?n alt?nda yatan psikososyal ve sosyoekonomik faktörleri de ele alarak, kapsaml? bir profil olu?turmay? hedefler. Elde edilen veriler, adli sistemdeki profesyonellerin (psikologlar, sosyal hizmet uzmanlar? ve hakimler) daha bilinçli kararlar almas?na yard?mc? olmak üzere tasarlanm??t?r.

Yap?

Yasalarla ?htilafa Dü?en Çocuk ve Ergenler için Ara?t?rma ve De?erlendirme Formu, ergenlerin risk ve gereksinimlerini ölçmek üzere çok boyutlu bir yap? üzerine kurulmu?tur. Bu yap?, **suçlu davran???n** karma??k do?as?n? yans?tan üç temel faktöre ayr?lm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, toplam 10 madde arac?l???yla gençlerin ya?amlar?ndaki ana zorluk alanlar?n? belirler. Bu ana faktörler, gençlerin hangi alanlarda en çok deste?e ihtiyaç duydu?unu göstererek, kaynaklar?n etkin tahsis edilmesini ve müdahale stratejilerinin önceliklendirilmesini sa?lar. Bu yap?, riskin dinamik do?as?n? anlamada önemli bir araçt?r.

Geçerlik

Kaynak içerikte geçerlik (validity) bilgisi aç?kça belirtilmemi?tir ('-'). Ancak, ölçe?in geli?tirilme ve **standardizasyon** sürecini detayland?ran 2011 tarihli akademik referans, geçerlik çal??malar?n?n yürütüldü?ünü ima etmektedir.

Tipik olarak, bu tür psikometrik araçlar?n geli?tirilme a?amas?nda yap? geçerli?i (faktör analizi sonuçlar? ile desteklenen) ve ölçüt geçerli?i (örne?in, gelecekteki suçluluk veya yeniden suç i?leme ile korelasyon) incelenmi?tir. Detayl? geçerlik verileri için, orijinal makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Kaynak içerikte güvenirlik (reliability) bilgisi de aç?kça belirtilmemi?tir ('-'). Bir psikolojik ölçüm arac?n?n güvenilir olmas?, tutarl? sonuçlar vermesi aç?s?ndan hayati öneme sahiptir.

Geli?tirme makalesinde, iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) veya test-tekrar test güvenilirli?i gibi standart güvenilirlik yöntemlerinin sonuçlar?na yer verilmi? olmas? beklenmektedir. Bu verilerin eksikli?i, ölçe?in akademik kullan?m? için tam bir de?erlendirme yapmay? zorla?t?rmaktad?r. Kullan?c?lar?n, ölçe?in psikometrik kalitesini tam olarak anlamak için orijinal makaleyi incelemesi önerilir.

Faktör Analizi

Ölçek, temel bile?enler analizleri sonucunda belirlenen ve ergenlerin risk ve gereksinimlerini temsil eden 3 alt boyuttan olu?maktad?r. Bu faktör yap?s?, ölçe?in teorik temellerini güçlendirmekte ve ölçülen yap?n?n netli?ini sa?lamaktad?r.

Faktör yap?s? ve alt boyutlar a?a??daki gibidir:

Ruh Sa?l???: 6 madde (Ergenin mental ve duygusal sorunlar?n?, psikiyatrik gereksinimlerini ölçer.)
Yoksulluk: 3 madde (Ergenin ve ailesinin sosyoekonomik durumundan kaynaklanan risk faktörlerini de?erlendirir.)
Kriminalite: 1 madde (Suçlu davran?? veya yasa ile çat??ma riskine dair do?rudan bir gösterge sunar.)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Developmental/Ara?t?rma Odakl?)

Format: De?erlendirme Formu/Ölçek

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yasayla ihtilafa dü?en ergenler ve çocuklar.

Ya? Grubu: Ergenlik dönemi (Genellikle 12-18 ya? aral???, adli süreçlere tabi olanlar).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki adli süreçlerde yer alan, suç i?leme riski ta??yan veya suç i?lemi? genç bireyler.

Test Metodolojisi: Geli?tirme a?amas?nda, Türkiye'deki adli psikiyatri uzmanlar?n?n ve sosyal hizmet profesyonellerinin deneyimlerinden yararlan?larak olu?turulmu?, ard?ndan psikometrik analizlerle standardize edilmi?tir. Derecelendirme format? orijinal kaynakta belirtilmemi?tir, ancak risk ve gereksinim düzeyini belirleyen puanlama sistemi kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Türkiye, adli ergen, risk faktörleri, gereksinim de?erlendirmesi, **psikometrik ölçek**, rehabilitasyon, sosyal hizmet, risk ve gereksinimler.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?lant? E-posta Adresleri: gulsahkaradayi@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Sorumlu yazar Gül?ah Karaday? ile ileti?ime geçilmelidir. (E-posta adresi yukar?da belirtilmi?tir.)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, akademik bir dergide (Anadolu Psikiyatri Dergisi) yay?mlanm?? bir ara?t?rma arac?d?r. Kullan?m? için genellikle sorumlu yazardan izin al?nmas? tavsiye edilir. Ticari bir ücret bilgisi mevcut de?ildir; akademik ve klinik ara?t?rma amaçl? kullan?m için yazarlarla do?rudan ileti?ime geçilmelidir.

Test Y?l?: 2011.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Orijinal PDF doküman?na a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: yasayla-ihtilafa-dusen-ergenlerin-risk-ve-gereksinmelerinin-degerlendirilmesi-olcegi-toad.pdf

Kaynakça

Ögel, K., Karadayi, G., ?enyuva, G. ve Topsakal-Özdemir E. (2011). Yasayla ihtilafa dü?en ergenlerin risk ve gereksinmelerinin de?erlendirilmesi: Ara?t?rma ve de?erlendirme formunun geli?tirilmesi ve standardizasyonu. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, *12*(2), 143-150.

Yasalarla ?htilafa Dü?en Çocuk ve Ergenler için Ara?t?rma ve De?erlendirme Formu Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri, orijinal dillerinde korunmu? olup hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek yap?s? 3 alt boyut ve toplam 10 maddeden olu?maktad?r:

Ruh Sa?l??? (6 m)
Yoksulluk (3 m)
Kriminalite (1 m)

ARABPSYCHOLOGY.COM